

tielhandel op de kust van Madurai, en 1800 last rijst dit jaar maar 5 ton goud [fol. 2014] en 1500 last rijst te zenden. Het bestuur heeft bij zijn bestelling de kort daarna met de Vrijburg ontvangen f 60.000,- aan goud en 313 last rijst niet meegerekend.

MALABAR

Uit Malabar zijn dit jaar nog geen berichten ontvangen.

SURAT

Naast de genoemde Kievitsheuvel en Borssele keerde op 1 mei 1767 de Vrouwe Geertruida direct uit Surat terug met 7 pakken textiel, die niet met de voorgeschreven winst te verkopen zijn geweest, en enige andere goederen samen t.w.v. f 44.373. Aan de brieven van het bestuur van 30 december 1766 en 8 januari 1767 wordt voorbijgegaan, daar de afschriften daarvan reeds direct via Ceylon naar Nederland zijn gezonden. De brief van 30 januari, met een postscriptum van 7 februari, berichtte dat alle goederen die door de vier schepen waren aangevoerd, met een aanzienlijke winst verkocht waren, behalve de benzoë en het inlandse harpuis. [fol. 2015] Ook de suiker is niet verkocht, daar de makelaars niet meer dan f 16,10,- de 100 pond boden, wat weliswaar een winst van 83 % is, maar f 1,10,- minder dan de prijs die de Hoge Regering heeft voorgeschreven. Het bestuur vraagt hoe hiermee en in vergelijkbare gevallen gehandeld moet worden.)

En haar ook gedragen moeten, wanneer de heeren Engelschen weder opkomen met een nieuw en ongehoord gebruik in te voeren, zoals ze jongst al getragt hebben te doen, bestaande hierin dat zij, behalven het gewone chiap van den koning onder den stadsgouverneur berustende, ook eerst het chiap hunner compagnie, en onder veele voorwendzels vervolgens dat van den grooten mogul wilden setten op de goederen die bij versending vertold moeten, dog dat op den bediendens protestatiën nog niet geschied is. Maar met welke nieuwigheid zij ongetwijffeld bij aankomst van andere schepen wel weder sullen opkomen en trachten hun voorneemen op wat wijze ook werkstellig te maken.

Fol. 2015r-v.

([fol. 2016] Er is besloten om de Landskroon, Aschat en Veldhoen tussen begin en half augustus naar Surat te laten vertrekken en tevens is vastgelegd de schepen naar Surat jaarlijks op dat moment weg te zenden om ze te vrijwaren van een lange en zware reis, zoals verleden jaar het geval is geweest.

KHARG

Over Kharg, dat verlaten is, is slechts te melden dat de gewezen resident Pieter Houtingh onlangs vandaar via Ceylon te Batavia is teruggekeerd. Op zijn reis van Bandar Bushire verbleef hij wegens een zeer slechte gezondheid op Ceylon. Hij overhandigde aan de Compagnie ropia 14.000, of f 21.000,-. Zijn voorganger als resident, Johannes Wilhelmus Buschman, en de beide schippers Jan Dupree en Hans Cornelissen zijn overleden voordat zij verantwoording over hun beleid konden afleggen.

JAVA'S OOSTKUST

Naar Surabaja en Gresik vertrokken de [fol. 2017] militairen, schepen en vaartuigen die in de generale missive van 31 december 1766 zijn genoemd. Kort daarna is Johannes Vos van Semarang naar de Oosthoek vertrokken om de expeditie naar Balambangan te leiden. In zijn aparte brief van 15 maart 1767, met postscripta van 28 en 29 maart, rapporteerde hij dat de Europese en Madurese troepen zonder tegenstand te ontmoeten bij Panarukan geland waren en een benteng hadden opgeworpen, waarop de prinsenvlag is geplant. Het hoofd heeft zich, terwijl de tweede ziek was, met de inwoners van dit district en omgeving onderworpen. Nadat de troepen waren opgetrokken heeft Balambangan zich, volgens een brief uit Semarang van 17 april, na enig tegenstribbelen ook onderworpen en zich van de Baliërs afgescheiden. Van hen zijn het hoofd Cottabadda en verscheidene an-